

Національний
банк України

Оцінка стійкості банків та банківської системи України у 2018 році

Жовтень 2018 р.

Головне про оцінку стійкості банків

- НБУ завершив оцінку стійкості банківського сектору у 2018 році.
- Оцінка стійкості проводилася у три етапи:
 1. Оцінка якості активів та прийнятності забезпечення. Оцінка проводилася зовнішніми аудиторами для усіх банків.
 2. Екстраполяція результатів першого етапу, оцінка достатності та потреби в капіталі. Другий етап проводився у разі виявлення некоректного відображення якості активів банками під час першого етапу.
 3. Стрес-тестування (СТ), оцінка достатності та потреби в капіталі.
- Використовувалося 2 макроекономічні сценарії – базовий та несприятливий. Роль базового сценарію – створити базу порівняння для несприятливого сценарію.
- Об'єктами стрес-тестування є 24 банки, на які сукупно припадає понад 90% активів банківського сектору. Для стрес-тестування обиралися банки, найбільші за середнім значенням двох показників: зважені на ризик активи та депозити фізичних осіб.
- НБУ проводив стрес-тестування кредитного та ринкового ризиків (процентного та валютного).
- Результати оцінки стійкості у розрізі банків буде оприлюднено наприкінці року.

Сценарії для оцінки стійкості НБУ: базовий та несприятливий

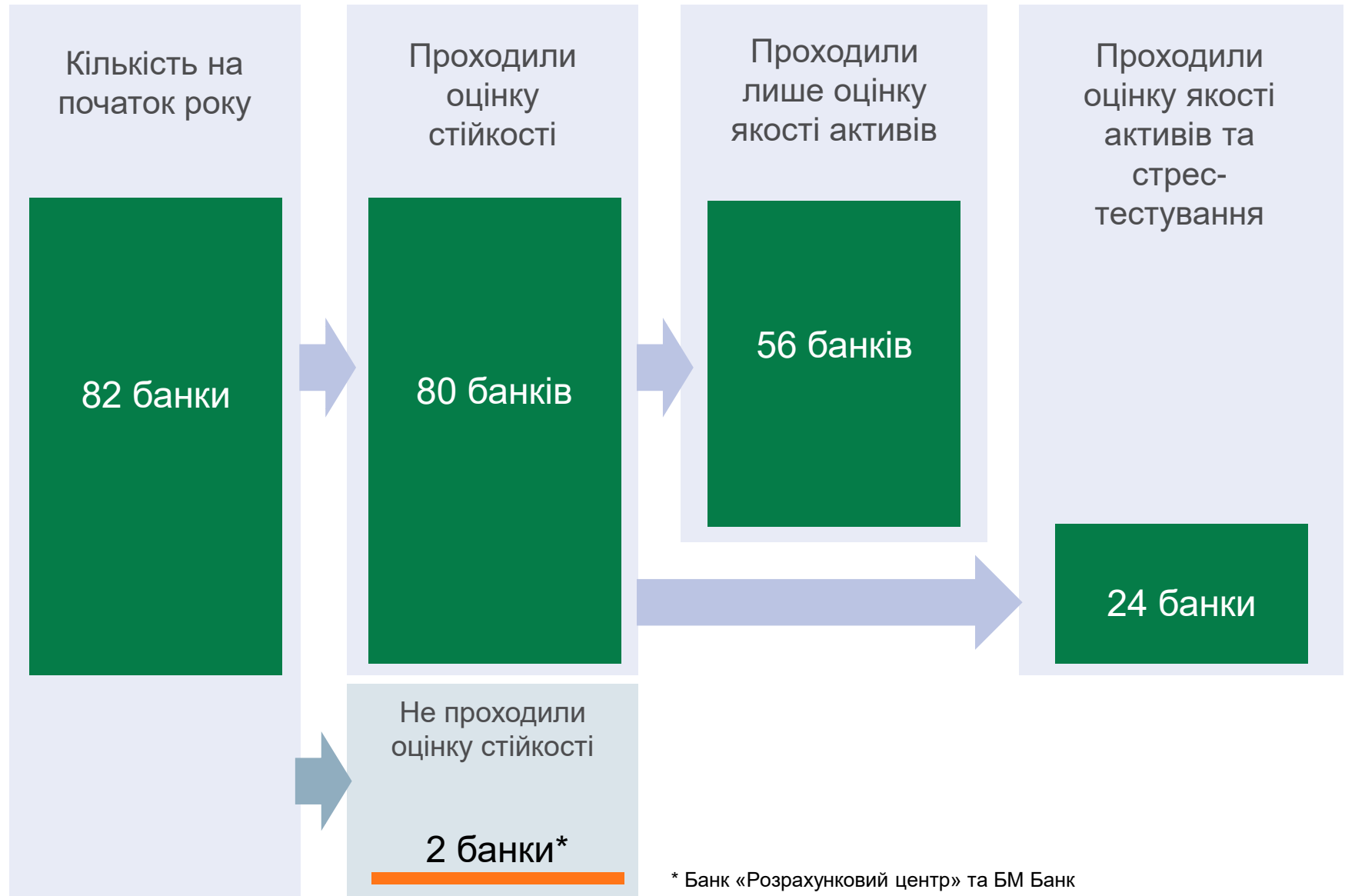
- Для базового сценарію використано публічні прогнози НБУ. Значення обмінного курсу для базового сценарію взято з консенсус-прогнозу «Focus Economics».
- Несприятливий сценарій розроблено НБУ, він ґрунтується на таких припущеннях:
 - Зниження реального ВВП на одне стандартне відхилення (розраховане на даних з 2000 року) від базового прогнозу;
 - Девальвація гривні до долара США – 23% р/р у 2018 (середній рівень девальвації протягом двох попередніх криз) та помірно надалі.

Показник	2017	Базовий сценарій			Несприятливий сценарій		
		2018П	2019П	2020П	2018П	2019П	2020П
		За оцінками НБУ					
Реальний ВВП, %	2.5	3.4	2.9	2.9	-3.3	-3.8	1.0
Номінальний ВВП, %	25.1	15.7	11.3	9.0	18.8	12.7	11.6
Індекс споживчих цін, % (на кінець періоду)	13.7	8.9	5.8	5.0	18.7	15.5	9.3
		За оцінками «Focus Economics»			За оцінками НБУ		
Зниження курсу гривні до дол США, % (р/р)	3.8	5.4	2.7	1.5	23.1	11.1	5.6

Графік проведення оцінки стійкості банків

Розподіл банків за підходами до оцінки стійкості

Визначення потреби в капіталі під план капіталізації/реструктуризації

Потреба в капіталі виникає у банку у разі якщо розраховане значення нормативу достатності нижче за встановлені вимоги.

Ілюстративний приклад

	Оцінка якості активів	2018	2019	2020
Базовий сценарій	20	<u>100</u>	50	70
Несприятливий сценарій		150	<u>200</u>	80

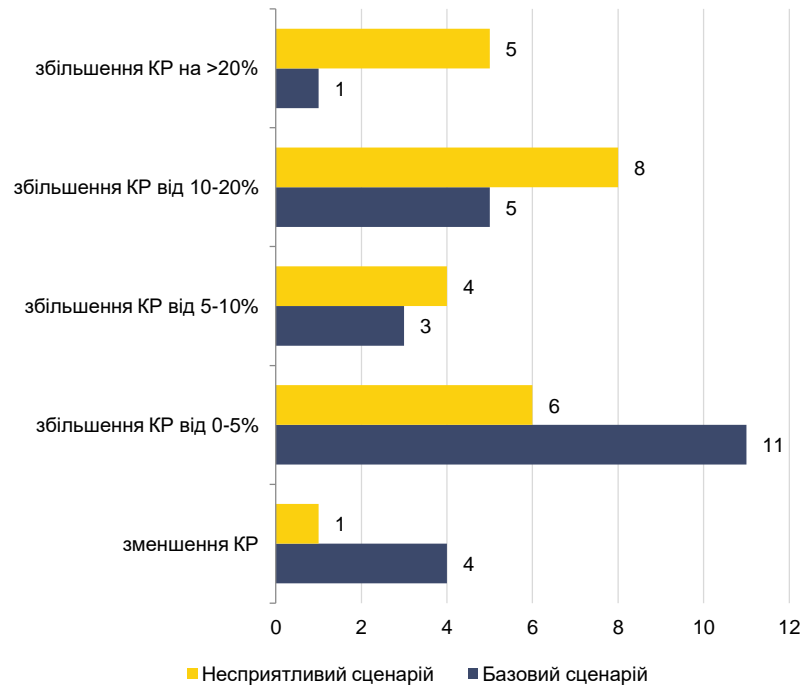
Максимальне зі значення визначає потребу в капіталі для залучення через план капіталізації до кінця 2018 року

Максимальне зі значення визначає потребу в капіталі під план реструктуризації до кінця 2019 року

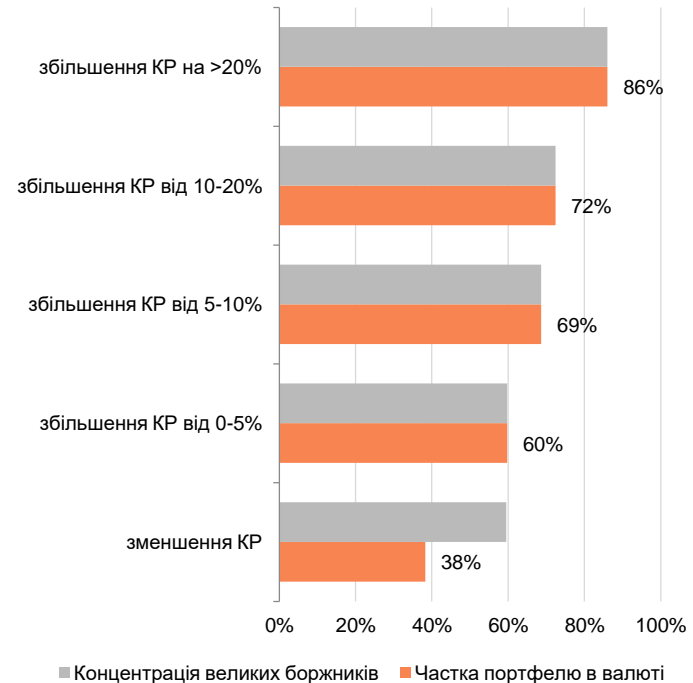
Результати стрес-тесту великих боржників

Більша частина банків не мали проблем зі стрес-тестом великих боржників в базовому сценарії. В несприятливому сценарії лише 11 банків виявились відносно стійкими до шоків.

Розподіл банків за результатами стрес-тесту великих боржників

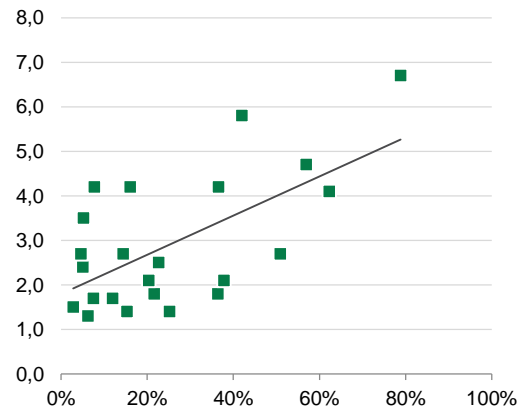
Вплив валютного ризику та ризику концентрації на результати стрес-тесту

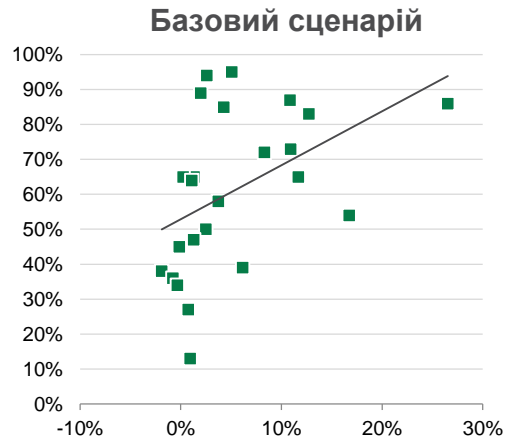
Банки, які ігнорують валютні ризики та ризики концентрації мали найгірші результати.

Фактори, які впливали на результати стрес-тесту великих боржників

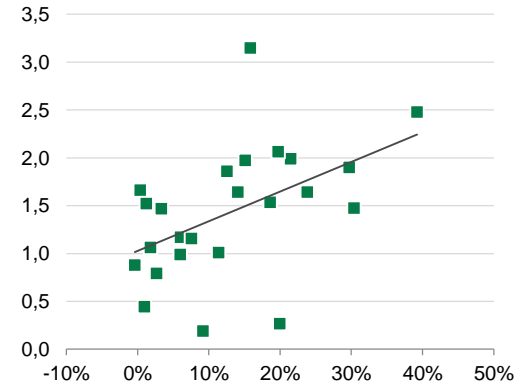
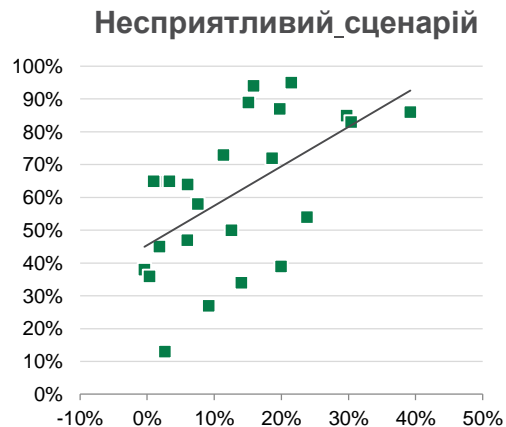
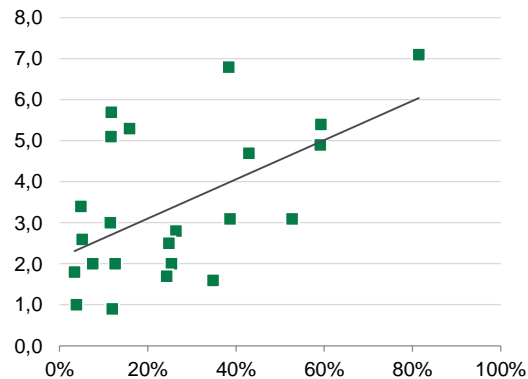
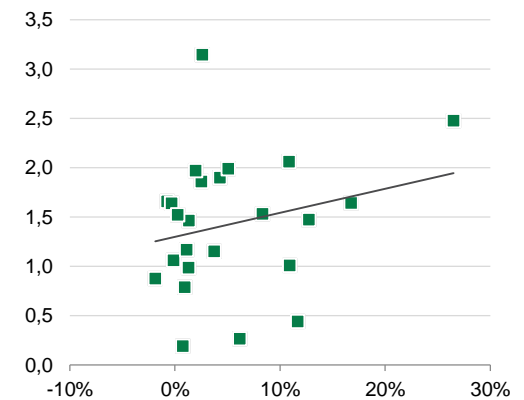
Середній Debt-to-EBITDA за портфелем та приріст PD

Залежність приросту кредитного ризику від частки валютних кредитів

Залежність приросту кредитного ризику від показнику LTV

Ключові практичні питання процесу оцінки стійкості

- Часті порушення термінів надання інформації.
- Некоректно заповнені таблиці, невідповідність вимогам технічного завдання – жоден банк / аудитор не подав інформацію у коректному форматі з першого разу. Але: банки / аудитори оперативно виправляли помилки та доопрацьовували таблиці.
- Наполягання на врахуванні особливостей окремих банків.
Важливо: методологія єдина для усіх!
- Низька якість аргументації (у окремих банків) про врахування чи неврахування ефекту неповторюваних подій у звіті про фінансовий результат.
- Прохання врахувати ефекти подій після звітної дати у результатах СТ.
Важливо: ефекти враховуються лише в програмах капіталізації / реструктуризації.
- Тенденція порівнювати оцінки СТ із фактичними результатами після звітної дати. **Важливо:** таке порівняння не має змісту!
- Хороший рівень розуміння моделей СТ працівниками банків. Часто швидкі та аргументовані коментарі та зауваження до моделей.